

Sygn. akt: I 1 C 2112/20 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I1 Wydział Cywilny Sekcja d/s Rozpoznawanych w Postępowaniu Uproszczonej
w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Małgorzata Żelewska
Protokolant:	sekretarz sądowy Agnieszka Bronk-Marwicz

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2021 r. w Gdyni na rozprawie

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko **B. (...) Spółka (...) Oddział w Polsce z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 16.393,10 zł (trzyście tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt trzy złote 10/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 września 2019r. do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.617 zł (cztery tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt: I 1 C 2112/20

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł pozew przeciwko B. (...) Spółce (...) Oddział w Polsce z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 16.893,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 16.393,10 zł od dnia 24 września 2019r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 500 zł od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że w dniu 23 sierpnia 2019r. wskutek wypadku komunikacyjnego uszkodzeniu uległ należący do niego samochód marki V. (...). W momencie zdarzenia sprawcą wypadku łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia OC. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany dokonał oględzin pojazdu i ustalił wysokość odszkodowania na kwotę 30.961,69 zł. Powód uznał wyliczenia ubezpieczyciela za nieprawidłowe, a odszkodowanie za zbyt niskie, gdyż nie uwzględniła rzeczywistych stawek za roboczo-godzinę naprawy pojazdu, a także w sposób nieprawidłowy ustalono amortyzację części zamiennych i nie uwzględniono części oryginalnych. Powód zwrócił się do firmy (...) o pomoc w dochodzeniu roszczeń. Zgodnie z kalkulacją wykonaną przez tę firmę odszkodowanie powinno wynosić 47.354,79 zł. W niniejszej sprawie powód domaga się zatem dopłaty kwoty 16.393,10 zł, o którą pozwany zaniżył odszkodowanie, a także zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej kalkulacji naprawy w wysokości 500 zł.

(pozew k. 3-8)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Zdaniem pozwanego przyznane odszkodowanie pozwala na pełne naprawienie szkody zgodnie z technologią producenta pojazdu, nie prowadząc do wzbogacenia poszkodowanego. Pozwany podniósł, że w ramach likwidacji szkód komunikacyjnych współpracuje z (...) sp. z o.o., który to podmiot zapewnia organizację usług naprawy pojazdów w programie (...) w ogólnopolskiej sieci naprawczej na podstawie sporządzonego przez pozwanego kosztorysu. Pozwany w kosztorysie przekazanym poszkodowanemu zawarł wyraźnie informację, że zapewnia możliwość naprawy pojazdu zgodnie z kosztorysem w warsztatach sieci partnerskiej, a także wskazał dane kontaktowe na wypadek, gdyby powód zdecydował się na przeprowadzenie naprawy. Pozwany, jednak mimo tak uproszczonej procedury organizacji naprawy, całkowicie zignorował obowiązek niepowiększania rozmiaru szkody. Pozwany powołał się na art. 17 i 16 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, wskazując, że poszkodowany naruszył obowiązek zapobiegania zwiększeniu szkody, nadto podniósł, że zachowanie poszkodowanego należy rozpatrywać jako przyczynienie się do zwiększenia szkody (art. 362 kc). Ubezpieczyciel zarzucił powodowi, że żądając rozliczenia szkody metodą kosztorysową nie przedłożył jakichkolwiek dowodów potwierdzających fakt rzeczywistego poniesienia kosztów naprawy w żądanej wysokości. Pozwany podniósł także, że ani przepisy ani orzecznictwo nie przewidują bezwzględnego prawa do odszkodowania skalkulowanego według cen nowych części sygnowanych logo producenta. Nadto, zakwestionował kosztorys powoda jako dokument prywatny, a także roszczenie w zakresie zwrotu kosztów sporządzenia tego kosztorysu.

(odповідь na pozew k. 35-40v)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 sierpnia 2019r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność powoda M. K..

(okoliczność bezsporna)

Sprawca kolizji był objęty ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartej z pozwanym B. (...) Spółka (...) Oddział w Polsce z siedzibą w W.. W toku postępowania likwidacyjnego pozwany sporządził kosztorys naprawy nr (...), przyjmując stawki robocizny na poziomie 55 zł/rbg i określając koszt naprawy na kwotę 30.961,69 zł brutto. W doręczonym powodowi kosztorysie wskazano, że wysokość odszkodowania zapewni możliwość przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, a także zaoferowano powodowi usługi współpracującej z ubezpieczycielem sieci warsztatów naprawczych, podając dane kontaktowe. Jednocześnie, wskazano, że skorzystanie z usług innego warsztatu niż wskazany przez (...), który naprawi pojazd za kwotę wyższą niż wynikająca z kalkulacji pozwanego zostanie poczytane jako zwiększenie rozmiaru szkody. Decyzją z dnia 23 września 2019r. pozwany przyznał powodowi odszkodowanie w kwotach 25.433,30 zł i 3.620,07 zł, zaś decyzją z dnia 17 października 2019r. w kwocie 1.908,32 zł.

Nie zgadzając się z wysokością przyznanego odszkodowania powód zwrócił się o pomoc do (...) Biura Rzeczoznawstwa Motoryzacyjnego, które wykonało kalkulację naprawy, szacując koszt naprawy na kwotę 47.354,79 zł. Za sporządzenie kalkulacji naprawy powód zapłacił wynagrodzenie w kwocie 500 zł. Powód – reprezentowany przez pełnomocnika (...) Biuro Rzeczoznawstwa Motoryzacyjnego – w dniu 6 listopada 2019r. złożył reklamację, domagając się dopłaty odszkodowania w kwocie 16.393,10 zł i zwrotu kosztów poniesionych przez pełnomocnika (zgromadzenie i analiza akt szkody, wykonanie kosztorysu, korespondencja i telefony). Do reklamacji dołączono kalkulację naprawy sporządzoną na zlecenie powoda. Decyzją z dnia 13 listopada 2019r. pozwany stwierdził brak podstaw do zmiany stanowiska.

(dowód: kosztorys E. nr (...) k. 10-14, kalkulacja naprawy nr 21/10/19/1 k. 15-22, faktura VAT k. 23, dowód wpłaty KP k. 24, reklamacja z dnia 6 listopada 2019r. k. 25-26, decyzja pozwanego z dnia 13 listopada 2019r. k. 27-29, wydruki korespondencji e – mailowej k. 43, decyzje pozwanego z dnia 23 września 2019r. k. 47-48, decyzja z dnia 17 października 2019r. k. 49)

Niezbędne i celowe koszty naprawy uszkodzeń samochodu powoda marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), powstałych na skutek zdarzenia z dnia 23 sierpnia 2019r., przy zastosowaniu średnich stawek za roboczogodzinę w wysokości 118,65 zł/rbg za prace blacharskie i mechaniczne i 131,78 zł/rbg za prace lakiernicze, a także z zastosowaniem nowych i oryginalnych części zamiennych wynosiły 48.218,90 zł brutto.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej P. T. k. 82-99)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, a także dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej P. T..

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy, Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania autentyczności i wiarygodności przedłożonych przez strony dokumentów prywatnych w postaci akt szkody czy też korespondencji stron. Sąd miał na uwadze, że żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów, ani też nie kwestionowała treści oświadczeń zawartych w tych dokumentach. Powyższe dokumenty nie budziły także żadnych wątpliwości Sądu, albowiem nie nosiły żadnych śladów przerobienia, podrobienia czy innej ingerencji. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że przedmiotowe dokumenty przedstawiają rzeczywisty przebieg postępowania likwidacyjnego prowadzonego przez pozwaną zakład ubezpieczeń po kolizji drogowej z dnia 23 sierpnia 2019r..

Sąd nie znalazł również podstaw do kwestionowania opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej. Zdaniem Sądu opinia przedstawiona przez biegłego P. T. jest kompletna, została sporządzona rzetelnie i fachowo, z uwzględnieniem całokształtu materiału dowodowego. Opinia ta została napisana w sposób jasny, zrozumiały, co pozwala Sądowi na prześledzenie toku myślowego biegłego. Przedstawione przez biegłego wnioski co do wysokości kosztu naprawy pojazdu są kategoryczne, dobrze uzasadnione, a także nie budzą wątpliwości Sądu w świetle zasad logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego.

Wobec tego, że opinia jest kompletna i dostatecznie wyjaśnia sporne kwestie związane z wysokością szkody - na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 kpc - Sąd pominął dowód z opinii uzupełniającej biegłego. Za całkowicie bezzasadne w okolicznościach niniejszej sprawy należało bowiem uznać zarzuty pozwanego dotyczące konieczności uwzględnienia rabatów na części zamienne i stawek stosowanych przez pozwanego (szczegółowe wyjaśnienia w dalszej części uzasadnienia). W konsekwencji okoliczności na jakie miała zostać sporządzona opinia uzupełniająca były nieistotne, a uwzględnienie wniosku ubezpieczyciela prowadziłyby jedynie do nieuzasadnionego przedłużenia niniejszego postępowania. Ponadto, na mocy art. 302 § 1 kpc Sąd pominął dowód z przesłuchania powoda w charakterze strony.

Podstawę prawną powództwa stanowią przepisy art. 822 § 1 i 4 kc i art. 824¹ § 1 kc oraz art. 13 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 415 kc i art. 436 § 2 kc. Zgodnie z art. 822 § 1 i 4 kc przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Na mocy natomiast art. 824¹ § 1 kc o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody. Z treści art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r. poz. 473) wynika, iż w obowiązkowych ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odszkodowanie wypłaca się w

granicach odpowiedzialności cywilnej podmiotów objętych ubezpieczeniem, nie wyżej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne znaczenie miały także przepisy art. 361 § 2 kc, zgodnie z którym w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz art. 363 § 1 kc, który stanowi, że co do zasady naprawienie szkody winno nastąpić według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej, przy czym gdyby przywrócenie do stanu poprzedniego pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Odnosząc się kolejno do podnoszonych przez pozwanego zarzutów, należy stwierdzić, że chybiona była argumentacja ubezpieczyciela dotycząca niewykazania wysokości szkody za pomocą faktur czy rachunków dokumentujących koszty poniesionej naprawy. W przypadku wyboru naprawienia szkody metodą kosztorysową na poszkodowanym nie spoczywa obowiązek przedłożenia faktur dokumentujących koszt naprawy. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem SN powstanie roszczenia w stosunku do ubezpieczyciela o zapłatę odszkodowania, a tym samym jego zakres odszkodowania, nie zależą od tego, czy poszkodowany dokonał restytucji i czy w ogóle ma taki zamiar (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 czerwca 1988 r., I CR 151/88, LEX nr 8894, wyrok SN z 16 maja 2002 r., wyrok SN z 12 kwietnia 2018r., II CNP 43/17, LEX nr 2490615, wyrok SN z 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00, LEX nr 55515, postanowienie Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2006 r., III CZP 76/05, LEX nr 175463). W wyroku z dnia 7 sierpnia 2003r. w sprawie IV CKN 387/01, LEX nr 141410 Sąd Najwyższy wskazał, że „szkoda powstaje zwykle w chwili wypadku komunikacyjnego i podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 § 2 kc. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić”. Powyższą linię orzecniczą Sąd Najwyższy potwierdził w wyroku z dnia 16 maja 2002r., V CKN 1273/00, LEX nr 55518 wskazując, iż „roszczenie o świadczenie należne od zakładu ubezpieczeń w ramach ubezpieczenia komunikacyjnego odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego jest wymagalne niezależnie od tego, czy naprawa została dokonana”. Podkreślić należy, że spełnienie świadczenia odszkodowawczego ("naprawienie szkody") ma spowodować likwidację następstw owego zdarzenia – przez doprowadzenie naruszonych dóbr do stanu, w jakim znajdowałyby się, gdyby szkoda nie wystąpiła. Założenie to zmierza do realizacji zasady pełnej kompensaty, w zakresie, w jakim jest to fizycznie możliwe. (por. M. Gutowski (red.), Kodeks cywilny. Tom I. Komentarz. Art. 1-449¹¹, 2016). Odszkodowanie należne w ramach ubezpieczenia obejmuje wszystkie koszty przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego. O przywróceniu pojazdu do stanu poprzedniego można zaś mówić jedynie wówczas, gdy stan pojazdu po naprawie, pod każdym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, części składowe, trwałość, wygląd estetyczny itp.) odpowiada stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 listopada 1992r., I ACr 410/92, OSA 1993/8/57). Odszkodowanie ubezpieczeniowe przy ubezpieczeniu OC jest odszkodowaniem w pełnej wysokości, polegającym na zapłacie kwoty koniecznej do przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed wypadku (por. wyrok SN z dnia 11 czerwca 2003r., V CKN 308/01, wyrok SN z dnia 20 lutego 2002r., V CKN 903/00).

Na uwzględnienie nie zasługiwał także zarzut dotyczący rodzaju części zamiennych, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości odszkodowania. Zgodnie z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą rozkładu ciężaru dowodowego wyrażoną w art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W związku z powyższym, jeśli pozwany domagał się uwzględnienia przy wycenie przedmiotowej szkody cen części innych aniżeli części nowe i oryginalne, to winien był udowodnić, że stan techniczny pojazdu uzasadniał użycie części alternatywnych. Tymczasem, z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego nie wynika w żaden sposób, aby istniały podstawy do uwzględnienia innych części aniżeli nowe i oryginalne. Z opinii sporządzonej przez biegłego T. nie wynika, aby przed szkodą w pojeździe były zamontowane części inne niż oryginalne bądź miał nieprawione uszkodzenia. Zważyć należy, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany miał możliwość dokonania gruntownych oględzin pojazdu i stwierdzenia stanu pojazdu jak i rodzaju części zamiennych. Z akt szkody oraz opinii biegłego nie wynika, by stwierdził, że pojazd był w złym stanie technicznym, a części w nim zamontowane były inne

niż oryginalne. Zgodnie z utrwalonym poglądem prawnym Sądu Najwyższego zakład ubezpieczeń zobowiązany jest na żądanie poszkodowanego do wypłaty, w ramach odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, odszkodowania obejmującego celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do naprawy uszkodzonego pojazdu. Jeżeli ubezpieczyciel wykaże, że prowadzi to do wzrostu wartości pojazdu, odszkodowanie może ulec obniżeniu o kwotę odpowiadającą temu wzrostowi (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 12 kwietnia 2012r. III CZP 80/11, L.). W niniejszej sprawie pozwany nie zdołał wykazać, że wskutek zastosowania w procesie naprawy części nowych i oryginalnych nastąpi wzrost wartości pojazdu w stosunku do jego wartości sprzed szkody. Ubezpieczyciel nie przedstawił żadnych dowodów, które wskazywałyby, że w przypadku zastosowaniu do naprawy części nowych i oryginalnych dojdzie do wzrostu wartości samochodu. Zwrócić także należy uwagę, że po dokonaniu naprawy pojazd odzyskuje sprawność techniczną, jednak rzadko odzyskuje wartość rynkową sprzed wypadku, gdyż kupujący zazwyczaj poszukują pojazdów bezwypadkowych. Sprzedaż pojazdu, który wcześniej uczestniczył w zdarzeniu drogowym zwykle wymaga obniżenia ceny w stosunku do pojazdów bezwypadkowych. Nadto, w przypadku pojazdów powypadkowych występuje obawa wystąpienia wad powypadkowych lub naprawczych, co także wpływa na cenę, niezależnie od tego, czy pojazd był naprawiany zgodnie z technologią producenta czy też nie. Ponadto, należy mieć na względzie, że jednym z czynników wpływających na wartość pojazdu, poza jego marką, wyposażeniem, wiekiem, jest również dokonywanie prawidłowej napraw przy użyciu nowych, oryginalnych części zamiennych, co postrzegane jest powszechnie jako lepsze dbanie o stan auta, niż jego naprawa przy użyciu części używanych bądź nie mających autoryzacji producenta. Dodatkowo podkreślić należy, że wykładnia przepisów art. 361 § 2 i art. 363 § 2 kc prowadzi do wniosku, że ubezpieczyciel, w ramach umowy o odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu, powinien ustalić odszkodowanie w kwocie, która zapewnia przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia wyrządzającego szkodę jako całości. Wynika to z przyjętej w polskim systemie prawnym zasady pełnej kompensacji szkody.

Bezasadny okazał się także zarzut przyczynienia się powoda do zwiększenia rozmiaru szkody poprzez nieskorzystanie z propozycji naprawy pojazdu w sieci warsztatów naprawczych współpracujących z pozwanym towarzystwem ubezpieczeń. Pozwany wywodził, iż wobec zignorowania przez powoda propozycji naprawy pojazdu przy szacowaniu szkody należy uwzględnić stawki robocizny oraz rabaty na części zamiennie, jakie poszkodowany mógłby uzyskać dokonując naprawy na warunkach zaproponowanych w toku postępowania likwidacyjnego. Odnosząc się do powyższego zarzutu w pierwszej kolejności należało zwrócić uwagę na treść korespondencji kierowanej do powoda na etapie postępowania likwidacyjnego. W doręczonym powodowi kosztorysie naprawy sporządzonym przez ubezpieczyciela pozwany zachęcał do skorzystania z usług współpracującej z nim sieci warsztatów naprawczych, wskazując, że w skład tej sieci wchodzi wysoko wykwalifikowane warsztaty gwarantujące naprawę najwyższej jakości. Wskazano również, że wysokość odszkodowania zapewni możliwość przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. W przypadku zainteresowania zorganizowaniem naprawy w oparciu o określoną w kosztorysie kwotę bądź zainteresowania zakupem części zamiennych w kwotach podanych w kalkulacji wskazano dane kontaktowe do sieci (...). Jednocześnie, zastrzeżono, że skorzystanie z usług innego warsztatu niż wskazany przez (...), który naprawi pojazd za kwotę wyższą niż wynikająca z kalkulacji pozwanego zostanie poczytane jako zwiększenie rozmiaru szkody. W decyzjach o przyznaniu odszkodowania ponawiano informację o możliwości naprawy pojazdu zgodnie z przekazanym kosztorysem w warsztatach sieci partnerskiej oraz o możliwości zakupu części zamiennych w kwotach podanych w kalkulacji. Z powyższego jednoznacznie wynika, że propozycja dokonania naprawy została skorelowana z kosztorysem sporządzonym przez pozwanego, w którym uwzględniono m.in. ceny części alternatywnych, a także bardzo niskie stawki za prace naprawcze i lakiernicze na poziomie niewystępującym na rynku.

Zdaniem Sądu na gruncie niniejszej sprawy nie ma mowy o przyczynieniu się powoda do zwiększenia zakresu szkody. W odniesieniu do kosztów naprawy należy wskazać, że stawka za roboczogodzinę prac naprawczych i lakierniczych w warsztacie współpracującym z pozwanym ubezpieczycielem została określona w kosztorysie na poziomie 55 zł/rgb. Jak natomiast wskazał biegły stawki w takiej wysokości nie były w ogóle stosowane przez zakłady naprawcze na terenie T.. Zważyć należy, że w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003r. w sprawie III CZP 32/03, opubl. M.Prawn. 2004/2/81 stwierdzono, że „odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy

pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku”. W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, iż poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniego warsztatu naprawczego, któremu powierzy on dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu. Warsztaty te mogą posługiwać się różnymi cenami w zakresie tych samych lub podobnych prac naprawczych. Co więcej, ceny te mogą odbiegać w odpowiedniej skali od cen stosowanych przez warsztaty naprawcze działające na odpowiednim rynku lokalnym (np. na terenie określonego miasta lub gminy). Sąd Najwyższy wskazał też, iż „zgodnie z zasadą pełnej kompensaty poniesionej szkody (art. 361 § 2 kc), poszkodowany będzie mógł domagać się od podmiotu odpowiedzialnego (ubezpieczyciela) odszkodowania obejmującego poniesione koszty wspomnianych prac naprawczych. Za kategorię "niezbędnych" kosztów naprawy należałoby uznać takie koszty, które zostały poniesione w wyniku przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu jego technicznej używalności istniejącej przed wyrządzeniem szkody przy zastosowaniu technologicznej metody odpowiadającej rodzajowi uszkodzeń pojazdu mechanicznego. Kosztami "ekonomicznie uzasadnionymi" będą koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku napraw samochodu. Jeżeli nie kwestionuje się bowiem uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy w związku z naprawą indywidualnie oznaczonego pojazdu mechanicznego”. Zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie uzależnienie wypłaty odszkodowania od naprawy pojazdu za określoną i arbitralnie przyjętą przez pozwanego niską stawkę stanowiłoby naruszenie powyższego uprawnienia poszkodowanego do wyboru warsztatu, w którym naprawi pojazd. Zważyć bowiem należy, iż jeżeli w procesie wyceny wysokości szkody przyjmuje się czynniki niewystępujące na rynku lub też występujące sporadycznie, to należy uznać, że nie jest to obiektywna wycena kosztów naprawy pojazdu. Z opinii biegłego wynika, że żaden z uwzględnionych przez niego 40 warsztatów z różnych kategorii, a także warsztatów nieskategoryzowanych prowadzących działalność gospodarczą na rynku lokalnym nie stosował stawek w wysokości 55 zł/rbg. Stawki w takiej wysokości, jeśli nawet występują na rynku, to są stosowane incydentalnie przez warsztaty nieskategoryzowane bądź mechaników dokonujących naprawy systemem gospodarczym. Natomiast, tak niskich stawek nie stosują warsztaty skategoryzowane. Wykonywanie napraw przez profesjonalny zakład naprawczy za taką stawkę byłoby nieopłacalne. Z doświadczenia Sądu wynika, że w ostatnich latach stawki za prace naprawcze i lakiernicze oscylowały w granicach 120-140 zł/rbg. Przyznanie rabatów w wysokości 60-80 zł/rbg rodziłoby pytanie o opłacalność usług świadczonych przez takie zakłady naprawcze. Powyższy wniosek jest o tyle uzasadniony, że w toku niniejszego postępowania, pozwany nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających stosowanie takich stawek przez firmy działające na lokalnym rynku usług naprawczych. Nadto, naprawa dokonana w warsztacie stosującym stawki na poziomie 55 zł/rbg nie gwarantowałaby przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, zaś jak wskazano powyżej nie ma żadnych przesłanek przemawiających za tym, że przed szkodą pojazd powoła znajdował się w złym stanie technicznym czy wcześniej był naprawiany w sposób nieprawidłowy i niezgodny z technologią producenta. Zatem należało przyjąć, że naprawa dokonana w zakładzie stosującym tak niskie stawki nie byłaby pełnowartościowa i zgodna z technologią producenta pojazdu, nie doprowadziłaby do przywrócenia stanu poprzedniego. Jak wskazuje się w orzecznictwie odszkodowanie należne w ramach ubezpieczenia obejmuje wszystkie koszty przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego. O przywróceniu pojazdu do stanu poprzedniego można zaś mówić jedynie wówczas, gdy stan pojazdu po naprawie, pod każdym względem (stan techniczny, zdolność użytkowa, części składowe, trwałość, wygląd estetyczny itp.) odpowiada stanowi tegoż pojazdu sprzed wypadku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 listopada 1992r., I ACr 410/92, OSA 1993/8/57; podobnie wyrok SN z dnia 11 czerwca 2003r., V CKN 308/01, wyrok SN z dnia 20 lutego 2002r., V CKN 903/00). Uwzględnienie zaniżonych kosztów naprawy – odbiegających od cen rynku lokalnego – stanowiłoby naruszenie zasad określonych w przepisach art. 361 kc i art. 363 kc i prowadziłoby do nieuzasadnionego zaniżenia wypłaconego odszkodowania.

Natomiast odnosząc się do kwestii rabatów na zakup części zamiennych, to należy zważyć, iż przystanie na propozycję pozwanego i powierzenie naprawy samochodu warsztatowi współpracującemu z pozwanym ubezpieczycielem oznaczałoby naprawę pojazdu z zastosowaniem także części alternatywnych, co jak wskazano powyżej nie gwarantuje przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. Taki sposób wymuszenia naprawy za pomocą części zamiennych o niższej jakości niż zamontowane uprzednio stanowiłoby nieuzasadniony przejaw dyskryminacji i

próbę narzucania poszkodowanemu sposobu naprawienia szkody, gdyż powód nie zgadza się na naprawę za pomocą części niepełnowartościowych. Decyzja zaś w przedmiocie wyboru części i w ogóle dokonania naprawy stanowi autonomiczne uprawnienie poszkodowanego. Obowiązek minimalizacji skutków szkody musi być utrzymany i stosowany w rozsądnych granicach i nie powinien być wykorzystywany do nakłaniania poszkodowanego by zrezygnował z realizacji przysługujących mu praw podmiotowych. W orzecznictwie jednolicie przyjmowane jest, że szkodą poniesioną przez poszkodowanego jest sam fakt pogorszenia stanu należącego do niego pojazdu, a wysokość szkody uzależniona jest jedynie od ekonomicznie uzasadnionych kosztów jego naprawy bez względu na to, czy naprawa ta w ogóle nastąpiła lub ma nastąpić. Szkodą nie jest poniesiony przez poszkodowanego wydatek na naprawę pojazdu, lecz szacunkowa wysokość tych wydatków, bowiem żadne przepisy prawa nie nakładają na poszkodowanego obowiązku naprawienia uszkodzonego pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2003r., IV CKN 387/01, L.). W związku z powyższym w przypadku podjęcia decyzji o wyborze sposobu naprawienia szkody poprzez wypłatę kwoty odszkodowania na rachunek poszkodowanego, jako miarodajne koszty naprawy pojazdu powinny być brane pod uwagę obiektywne i uśrednione koszty części na rynku, nie zaś koszty proponowane przez podmiot wskazany przez zakład ubezpieczeń. Poszkodowany nie ma, bowiem obowiązku dokonywać zakupu części lub przeprowadzać naprawy pojazdu we wskazanym warsztacie naprawczym. Dalej należy zauważyć, że części zamienne objęte rabatami możliwe były do zakupienia jedynie w ściśle określonych punktach sprzedaży, których lista została dołączona do odpowiedzi na pozew. Pozwany nie wykazał przy tym, że jego kontrahenci mający dostarczać poszkodowanym części zamiennych i materiałów lakierniczych są dystrybutorami posiadającymi nieograniczony dostęp w każdym czasie do każdego rodzaju części i materiałów. W przypadku braku dostępnych określonych części i materiałów, przedłużeniu ulec może proces naprawy.

W świetle utrwalonego orzecznictwa obowiązek minimalizacji szkody nie może być rozumiany jako obowiązek poszukiwania podmiotu, który oferuje części zamienne i materiały lakiernicze niezbędne do naprawy uszkodzonego pojazdu, jak najtaniej z pominięciem przesłanki jakości. Poszkodowany przy wyborze konkretnego warsztatu może kierować się bowiem nie tylko przesłankami o charakterze finansowym, ale również innymi takimi jak fachowość, rzetelność technicznej obsługi i poziom prac naprawczych oraz określone niekiedy profity połączonymi ze stałą obsługą serwisową (por. uchwała SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, opubl. OSNC 2004, Nr 4, poz. 51). Co jednak najistotniejsze, zakład ubezpieczeń, jako strona umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, nie ma żadnych podstaw do narzucania osobie trzeciej niebędącej stroną umowy – tj. poszkodowanemu – jakichkolwiek obowiązków w zakresie dotyczącym sposobu naprawy samochodu, w tym np. poszukiwania firmy sprzedającej części najtaniej czy też wskazywania konkretnego zakładu naprawczego należącego do sieci partnerskiej pozwanego (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003r., III CZP 32/03, OSNC 2004/4/51). Do konsumenta należy podjęcie swobodnej decyzji dotyczącej wyboru warsztatu naprawczego.

W związku z powyższym Sąd przyjął wskazany w opinii biegłego koszt naprawy obejmujący ceny części oryginalnych bez rabatów. Jak wskazał biegły T. koszt naprawy pojazdu z uwzględnieniem części nowych i oryginalnych wynosi 48.218,90 zł brutto. Sąd miał jednak na uwadze, że na etapie przedprocesowym pozwany wypłacił już powodowi odszkodowanie w wysokości 30.961,69 zł, a zatem w dalszym ciągu do skompensowania pozostaje wyższa niż dochodzona w niniejszej sprawie. Zatem, na podstawie art. 822 § 1 i 4 kc i art. 8241 § 1 kc oraz art. 13 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 16.393,10 zł. Na mocy art. 481 kc Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie od ww. kwoty od dnia 24 września 2019r. do dnia zapłaty. Zważywszy bowiem należy, iż szkoda została poszkodowanemu zgłoszona w dniu 23 sierpnia 2019r., a roszczenie stało się wymagalne z upływem 30 – dniowego terminu określonego w art. 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Ponadto, strona powodowa domagała się również zwrotu wydatków poniesionych na etapie przedprocesowym tj. kwoty 500 zł z tytułu kosztów pomocy prawnej w postępowaniu likwidacyjnym obejmujących koszt prywatnej ekspertyzy rzeczoznawcy motoryzacyjnego. Zdaniem Sądu roszczenie nie było uzasadnione. W wyroku z dnia 30 lutego 2002r., V CKN 908/00 (niepublikowany) Sąd Najwyższy zajął stanowisko, że ocena, czy koszty ekspertyzy

powypadkowej poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu likwidacyjnym mieszczą się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego winna być dokonywana na podstawie konkretnych okoliczności sprawy, a w szczególności po dokonaniu oceny, czy poniesienie tego wydatku było obiektywnie uzasadnione i konieczne. W świetle przedstawionego stanowiska judykatury ocena czy poniesione koszty ekspertyzy sporządzonej na zlecenie poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym są objęte odszkodowaniem przysługującym od ubezpieczyciela z umowy odpowiedzialności cywilnej, musi być dokonana przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności uzależniona jest od ustalenia, czy zachodzi normalny związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tego wydatku a kolizją drogową, oraz czy poniesienie tego kosztu było obiektywnie uzasadnione i konieczne także w kontekście ułatwienia prawidłowego określenia rozmiarów szkody przez zakład ubezpieczeń. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, że zaistniały jakiegokolwiek szczególne okoliczności uniemożliwiające mu dokonanie oceny prawidłowości ustaleń poczynionych przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego. Z treści kosztorysu sporządzonego przez pozwanego jednoznacznie wynikało, że zastosowano zaniżone stawki robocizny, a także części alternatywne, co przesądzało o wadliwości wyceny. Stąd w zakresie żądania zapłaty kwoty 500 zł powództwo podlegało oddaleniu na podstawie powołanych powyżej przepisów a contrario.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc (powód uległ w nieznacznym zakresie) i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od przegrywającego pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.617 zł, na którą składają się: opłata sądowa od pozwu (1.000 zł), opłata za czynności fachowego pełnomocnika pozwanego w stawce minimalnej (3.600 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).